Problēmas un izaicinājumi

- RailBaltic izbūves laikā problēmas lauksaimniekiem
- Daudz nekoptas lauksaimniecības terittorijas
- Jāveido uzņēmējdarbības centrs novadā, kas strādā ar uzņēmējiem
- Problēma - pēdējā jūdze
- Zemes un īpašumu cenas
- Transporta koridori (ceļu un dzelzceļu pieejamība)
- Industriālais parks Bauskā; trūst speciālsita,kas strādā ar investoriem; Mārketinga pasākumu trūkums Izaicinājums piepildīt industriālais parku ar uzņemējiem
- trūkst uzņēmejdarbīobas atbalsta specilaists
- lauksaimnieckiem jākoperējas, nākt kopā dažādiem lauksaimniekcības veid auzētājiem
- darba speka reģionālā migrācija - darba speks netiekt pie darba no attālākajiām vietām
- zemgales reigions - nakšnotāju skaits zems, un iedziv. izdevumi turismam LV ir viszemākie
- bioloģiskās saimniecības, pesticidu lietošana apgrūtina
- vecumniekos sporta turisms, specializēties dažādos tūrisma piedāvājums
- tūrisma nozares attīstība pēc COVID-19
- Kvalificēta darbaspēka trūkums
- Nav brīva laukskaimiecības resusra
- Tūrisma sezonalitāte -pakalpojumi visa gada garumā
- ieguldījumi cilvēkkapitālā;
- Ceļu infrastruktūra (valsts vietējie ceļi); Apvedceļu izveide; Darba spēka pieejamība; Dzīvojamais fonds;
- Problēmas ar interneta pieslēgumu lauku
- sezonalitates problema turisma nozare
- jauniešiem nav starta kapitāla uzņemejdarbiai
- kur strādat jaunietiem, par kalpu pie saimnieka?
- laba biznesa izglitisba
- nav vienotas digitātlas sistēmas kas apkalpotu tūrista vajadzības, vienotas sistēma
- pieaugušo izglītības attīsti'ba, pārprofilēšanās - lauskaimni., transports un mehanika, turisms - tas ir . n nāk nepiciešamība opēc digitājam prasmēm
- atbalsta nosacījumi eraf strukturfondiem infrasturkturai - tikai lauku terirt., jādabū atbalsts pilsētas teritorijai
- Trūkst telpas un pievadinfrastruktūras uzņemējiem un investoriem
- Problēma, par to, ka lielie pārvadātāji Ecolies, Eurolines, nav oficiālas pieturas Bauskā, lai mums nav jāsūta viņus atpakaļ uz Bausku, lai varētu
- mazie uzņemēji nevēlas popularitāti un legalizēties
- Reģionālie projekti uzņemējdarbības veicināšanai
- Jāpalilina atbalsts uzņēmējiem
- Vienkāršākas birokrātiskas procedūras valstīt mazajiem uzņēmējiem
- kulturas turisma piedāvājuma veidošana, parr
- zaļā iepirkuma speciālista nep
- iespēja uzņemejiem piedalities rail baltica buvniecibnas laika
- uzņēmējdarbības veidu diversifikācija
- jelgava-krustpils (ieiecav),
- jauniešu izglītošana un atbalsts uzņēmējdarbībā, nodokļu atlaides,
- profesionala izglītība, specializācija lauksaimn.jomā
- kultūrvēsturiskie objektu klāsts
- Mazo uzņēmēju sadarbības stimulēšana - kopīgu pakalpojumu piedavajums
- Izmantot vietējos produktus; Mājražotāju popularizēšana
- Birokrātija un nodoļi mazajiem uzņēmējiem
- Atkritumi
- Kā noturēt tūristu ar nakšnosanas iespē'jām
- nakts/vakara izklaižu piedāvājums
- turisma klastera veidošana, sadarbiba ar pakalpojumu sniedzējiem (ēdināšāna, naktsmitnes,aktiva atputa)
- ceļu infrastruktuūra, šķidrie ceļi nesezonā , sasniedzamība
- jāveido uzņēmejdarbibas atbalsta centrs visam novadam isekaitot lauuksaimniekus, ıvesticiju pieasiste.
- rail baltica ietekmen- ir iezīmēta teritorija , bus piesleguma vieta uz'mējiem
- Konferenču tūrisma

Vīzija

- Prioritāte - lauksaimniecība! darboties vidē, kāda ir šeit
- Latvijas Dienvidu vārti
- Bauska - latvijas lietuvas biznesa centrs
- Nakts pasākumu piedāvājums Bauska
- Baltijas mēroga biznesa centrs
- Sadarbība starp valstīm, novadiem un uzņēmējjiem
- Investīcijām un ekonomikai draudzīgs novads
- Baltijas mēroga HUB
- investīcijām, inovācijām, ekonomikas dažādošanai draudzīga vide
- Daudzveidīgs tūrisma piedāvājums iedzīvotājiem un viesiem
- Lokālpatriotisms
- Kūdra, transports, lauksaimniecība, tūrisms
- domājot, kā savā labā izmantot Zaļo kursu- inovatīva, videi draudzīga un līdzsvarota vide..
- Basuka - iespēja dzīvot un strādāt
- Stiprināt ražošanas attīstību
- Alternatīvās enerģijas attīstība
- bioekonomiku, lauksaimniecības produktu pārstrādi un izpēti.
- Digitalizācija
- Līdzsvarota attīstība, kur ņemtas vērā iedzīvotāju un uzņēmēju intereses
- veidot vidi jauniešiem - jaunajiem uzņēmējiem
- sadarbība ar uzņēmējiem un jauniešiem
- Kvalitatīva profesionāla izglītība
- Mobilitāte

Realitāte vai kā ir šobrīd?

Šķēršļi

- Nav dzīvojamās platības
- TIC nevar veidot komplekso pakalpojumu
- Grūti ienākt nerezidentiem
- Nozaru padomes nedarbojas stratēģiski
- Smaga banku politika
- Darba spēka trūkums (kvalificēts un nekvalificēts)
- Skolu padomēs uzņēmēji
- Profskolu un augstskolu sadarbība ar uzņēmējiem
- Birokrātija
- Birokrātija
- Nav nodrošināta izglītība lauksaimniecības nozarē
- Trūkst zināšanas jauno tehnoloģiju jomā
- ceļi
- Atkritumi, vides piesārņošana
- Lauksaimnieki teritroijā nav prioritāri atbalstāmi valsts līmenī
- Patērētāju sabiedrība
- Nav SEZ
- Bauskā nav pieturas lielajām autobusu kompānijām
- Nav pieejami elektro uzlādes punkti pieetiekamā daudzumā
- Kvalitatīvu karjeras konsultantu pieejamība skolu jauniešiem

Risinājums

- Dotēt telpas uzņēmējiem
- Veidot kooperatīvus un biedrības
- telpu piedāvājums lauku teritorijās + ceļi
- Izmantot pilnvērtīgi tūrisma resursu novadā
- Konferenču tūrisma attīstība
- Veidot klasteri - tūrsims un kultūra
- Darbs ar mazajiem uzņēmējiem
- Attīstīt kopienas
- Sadarbība ar Aizkraukles novadu - uzņēmējdarbība
- Skolās ir finanšu pratības iespējas, JAL utt
- Ieguldījumi cilvēku kapitālā un prasmju attīstībā
- Jauniešus var motivēt ļoti kvalitatīvi un augstas raudzes pedagogi. Ir jāpiesaista augsti kvalificēti mācībspēki izglītības iestādēm. To var izdarīt ar algām un dzīvesvietu nodrošin
- Turpināt Pašvaldības atbalsts investoriem
- TIC veicina sadarbību strap uzņēmējiem
- Zemgales josta
- Veidot maršrutus, kur popularizē vietējos uzņēmējums
- Uzņēmēju sadarbības veicināšana
- Sudraba ekonomikas attīstība
- Pašvaldības grantu konkurss sadarbībai starp tūrisma nozares uzņēmējiem
- Veidot uzņēmējdarbībai vajadzīgās kompetences
- Ēnu dienas pašvaldība + uzņēmēji
- Dienas centru attīstība - darbs ar seniorem - izmantot potenciālu
- Jauniešu un senioru sadarbība
- KOnsultācijas mājražotājiem no pašvaldības puses
- Socialās uzņēmējdarbības attīstība
- Karjeras projektu attīstība novadā
- Izglītošana par vides piesārņojumu
- Jaunas uzņēmēju paaudzes attīstība - sākot no bērnudārza
- Aprites ekonomika - arī pārtikas atkritumu izmantošana
- Jāveido arī nodarbinātības iespējas jauniešiem vasarā
- Nodoļu atlaides
- Kooperācijas iespējas uzņēmējiem
- Pieturvietas - lobēt un mēģināt izveidot
- Patriotisma audzināšana
- Viss paliek novadā - izmantot resursus no novada
- Veidot pievadceļus uzņēmēju vajadzībām
- Zaļie iepirkumi
- Pašvaldība un reģions iesaistās ES fondu programmēšānā un diskusijās
- Īsāks laika posms zemniekiem pāriet uz biloģisko saimniecību

Šķēršļi

- dzīvojamā fonda problēma
- brīvas zemes pieejamība lauskaimn.
- darba telpas komercdarbībai
- degradētu teritoriju attīstība
- ierobežotas iespējas mājražošanas un biloģiskās pārtikas ražošana
- tūrisma attīstības aspekti

Risinājums

- vienotas, efektīvākas, viedākas, digitalas investiciju /īpašumu kartes izveide. Audits pirms tam, vārdnīca vienāda, datu bāzes izveide
- Saulaines tehnikuma attīstība, arī Lietuvas ieasite, plus tālmācibas un pārprofilešanas centrs
- pašvaldības atbalsts dzīvoklā iegādei, kerdītam. grupām -ģimenēm, atbaltsts galvojumam. Labs Vecumnieku piemērs
- pašvaldības īres mājokļu veidošana / būvniečiba
- LEADER kopdarbības formas, t.sk. mājražotāju darbibu, degr.teritorijās
- noma ar izpirkumu
- tūrisma klāsteri
- kooperatīvu un kopražošanas formas
- dzīv.fonda sakārtošana, siltināšana, iespēja iegādāties
- aizlaistas, aizaugušas zemes sakārtošana
- UAC
- speciālisti UAC
- Uzņēmejdarbības nozaru plānošanas dokuments
- atbalsta mehānismi
- uz TIC bāzes sistēma/ maršrutu popularizācija, piedāvāt biznesam iesaistīies
- stimulēt kustību, notiukumsu un pasākumus, traffiku digitālie risinājumi

- zaļās ekonomiskas izmantošana savā labā
- publiskās privātās partnerības projekti (niša sadarbībai ar uzņēmējiem)
- inovācijas : zinātn+uzņēmējs+pašvaldība (saulaine tehnikumā ir iespēja to papētit, akselerēt, inkubēt, modeils kāds veidosies), lauskaimnieki lielie var palīdzēt atbalstīt ar pētniecību, grantiem
- cilvēku nodarbinātības iespēju samazinājums ņemot vērā automatizāciju un digitalizācija
- nodarbinātībna un apdzīvotība citiem - mazie lauksaimnieki, mājražotāji ko lai dara, tor vajag apvienot, iesaistīt projektos ar zin/pētniecību, kopradēs
- lauksaimniecibas nodokļu ieņemumi vs. citu sektoru ienākumiem pašvaldību ienākumos